

Ifjúsági magazin a Szeged Városi TV-ben

Gárdonyi Dániel kulturális közfoglalkoztatottként az első programtól kezdve a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Irodájának munkatársa. A 28 éves fiatalember nyitott, vidám személyiség, akivel nagyon könnyű kapcsolatot teremteni. A beszélgetés kezdetén visszaemlékeztünk az első találkozásunkra, ami még jóval a kulturális közfoglalkoztatás előtti időkre nyúlik vissza. 2008-at írtunk, amikor a Csongrád Megyei Közművelődési Pedagógiai és Sportintézmény ÁMK és a Kép-Szín-Ház Művészmozi Alapítvány meghirdette a Van-Más-Kép Kísérleti Film- és Videoklip Fesztivált. A későbbi Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Irodájának munkatársai akkor ennek a megyei közművelődési intézménynek kollégáiként végezték munkájukat. Dohorné Kostyál Zsuzsanna koordinálta a filmfesztivállal kapcsolatos feladatokat, ő gyűjtötte be a pályaműveket tartalmazó DVD-eket, amelyek azután a zsűri elé kerültek. Egy ilyen fesztiválra nyújtotta be alkotását Gárdonyi Dániel is – akit munkatársai és a fiatalok is Kóbi néven ismernek. Fiatal kora ellenére már akkor sem volt pályakezdő, hiszen első filmjét egy országos középiskolási filmszemlére nevezte be 2006-ban, ahol közönségdíjas lett – a 26 perces, *Félelmek* című filmet Gyémánt István alkotótársával együtt készítette. A filmkészítés a fenti sikerek hatására folyamatos elfoglaltsággá vált számára. Különböző könnyűzenei együttesekről, görkorcsolyásokról készítették

videókat, s egy hip-hop együttesről készült klipjüket a Hiphop.hu honlapon az év legjobbjának is jelölték. Dolgozott az egyetemi, főiskolai kulturális rendezvényeken, riportokat, beszámolókat állított össze, a Hőkentő TV számára koncertfelvételeket, interjúkat készített a JATE Klubban fellépő neves előadókkal. Nagy volt a pörgés, jó bulik voltak és sok jó feladat – emlékszik vissza azokra az időkre.

Ebben a műfajban nagyon fontos a technikai felszerelés. Kérdezem, milyen nehéz lépést tartani a legújabb fejlesztésekkel, nem határolják-e be nagyon az anyagiak a lehetőségeit? A válasz kívülálló számára meglepő lehet, ugyanis kiderült, hogy a régebben általa is használt kis kamera, a handycam már egy jó fényképezőgéppel is helyettesíthető, sőt! Ugyanúgy készíthető vele videó, de a kép minősége jobb, több lehetőség nyílik a beállítások változtatására, objektívet lehet cserélni, s a legnagyobb előny, hogy sokkal olcsóbb így a felszerelés.

A filmezés mellé egyszer csak szinte észrevétlenül bejött a fotózás. A kettő nagyon más, mondja Kóbi. Más szemet kíván a folyamat nyomon követése és mást egy-egy pillanat megragadása, hiszen a pillanatban a lényegnek kell benne lennie. Hogy a fotózás is jól megy, arra bizonyíték, hogy egyszer a Népszabadság egyik mellékletében, az otthonokat bemutató magazinban jelent meg egész oldalon négy fotó, amelyeket ő készített. Ez, és hasonló sikerélmények erősí-

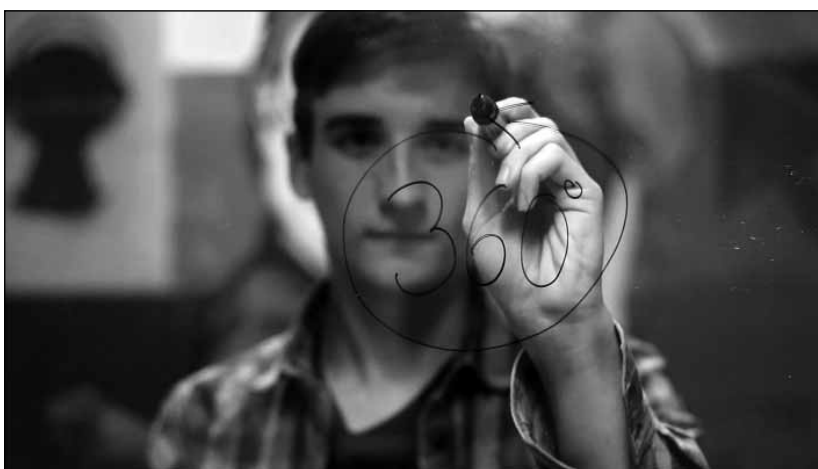

tették abban, hogy a filmezés mellett a fotózást se hanyagolja el. A beszélgetés során kiderült, hogy a sikerek ellenére mindig elégedetlen kicsit a munkájával, mindig jobbat szeretne készíteni, s ez viszi előre az alkotási folyamatban. A tökéletesre törekvés minden alkotó sajátja, s alighanem az is, hogy úgy érzi, ezt sosem érheti el.

Visszakanyarodva pár évet arról beszélünk, hogy is lett a kulturális közfoglalkoztatott csapat tagja? Kitől, mikor hallott erről a lehetőségről? Mivel maga is fiatal, s a tevékenysége is fiatalokhoz kötötte, innen eredő kapcsolatai révén került látókörébe a kulturális közfoglalkoztatás. Az akkoriban megszűnt Mobilitás iroda vezetője, Vajda Árpád közös ötletelésre hívta a körülötte lévő aktív és kreatív szakembereket: így született meg az Ifjúsági Ház

szervezeti egységként a *D2 Ifjúsági Fejlesztő- és Média Központ* Magyar Szabolcs és Kispál-Podrácz Gyöngyi vezetésével. Az alapító tagok nagy része a kulturális közfoglalkoztatottak közül került ki, így Gárdonyi Dániel is a kezdő csapat tagja lett. A célcsoportot a középiskolások jelentették, akik számára az iskola utáni szabadidő eltöltéséhez kínáltak olyan programokat, ami a szórakozás mellett észrevétlenül tanulás is lehet. Klubokat szerveztek, így alakult meg a média klub, a filmklub, a zenés klub, a táncos klub és a színjátszó klub, valamint a tanulórádió. A Média klub „gazdái” Vörös B. Zoltán, Gárdonyi Dániel és régi munkatársa, barátja Gyémánt István lettek. A tanulórádió, a *Katt Rádió* koordinátora Vörös B. Zoltán. A D2-ben a kezdetektől nagyon aktív közösségi élet folyik. A fiatal kollégák kiválóan szót értek a náluk alig fiatalabb gimnazistákkal. Megszervezték többek között a KÖ7 programsorozatot – a kifejezés újmagyarul a középiskolások hetét takarja –, amelyben számtalan érdekes programot kínáltak a résztvevőknek. Mindezekről természetesen beszámoló, általuk készített videóanyagok is készültek.

Lassan el is érkezünk ahhoz a nagyprojekthez, amelyen a médiaklubosok most is dolgoznak. A városi középiskolákban osztályfőnöki órákon, a különböző városi rendezvényeken, kistérségi programokon megjelenő ifjú médiamunkások anyagait többen elismeréssel nézték, s egy alkalommal a Szeged Városi TV próbaadást rendelt tőlük. A város intézményeinek átszervezése során az Ifjúsági Ház kötelekébe került a városi televízió is, így kézenfekvő volt, hogy „bedolgozzanak”, de a döntő mégis az volt, hogy a próbaadás kiválóra sikerült. Persze az út idáig, és innentől is sok állomáson keresztül vezetett. Első lépésként alakítani kellett egy viszonylag állan-

dó stábot, akikkel dolgozhatnak. A cél az volt, hogy ezt a csapatot maguk a középiskolások alkossák, s kollégáink a szakmai háttérrel biztosítsák számukra. A jó kapcsolat már megvolt a különböző középiskolákkal, jártak a klubokba a gyerekek, de a közösségi médián keresztül is felhívást tettek közzé, hogy alkotó társakat toborozzanak. Az így összegyűlt 15-20 ember 2015 októberétől rendszeres képzésen vett részt, ahol többek között a technikai eszközök kezelését, a hangfelvétel készítését, riportkészítés műhelyitkait sajátították el. Novembertől aztán jöhetett a mélyvíz: a műsor elkészítése. Elkezdődött a közös ötletbörze a felnőttek vezetésével. Szabad utat engedtek a kreativitásnak, mindössze két kikötés volt: nincs reklám és nincs politika. Heti rendszerességgel tartottak megbeszéléseket, amelyek hangulatát nehéz lenne leírni, de az eredmény azt mutatja, a fiatalos viháncolás kellő mértékben keveredett a felnőtt komolysággal. A 360° ifjúsági magazinműsor időtartama 30 perc, ezt tematikus egységekre kellett osztani, amely szintén közös munka eredményeként született meg. A koncepciót nagyban meghatározta az alkotók habitusa – a végeredmény pedig nem állt távol a befogadó közönség igényeitől sem. Eszerint ne legyen

nagyon komoly az elkészült mű, keljen fiatalos, ironikus, vicces, de ne essenek át a ló túlsó oldalára sem, ne bolondozzák el a gyerekek a műsort. Több heti rendszeres találkozások sikereként született meg a végleges változat, amelyben mindenki a legjobb képességei szerint vett részt. Jelentős szerepe volt Kóbi koordináló, empátiás személyiségének abban, hogy a kialakult stáb jól együtt tud dolgozni. Persze, hogy mennyire beszélhetünk állandó stábról, az más kérdés, hiszen a középiskolások egyszer egyetemisták vagy munkavállalók lesznek, s nem biztos, hogy lesz idejük folytatni az itt elkezdett munkát. Ez azonban a jövő zenéje – egyelőre ott tart a csapat, hogy nagy lelkesedéssel, egyre nagyobb hozzáértéssel készülnek a havi félórás műsorok. Most a negyediknél tartanak, s minden hónap utolsó péntekjén este fél kilenckor a városi TV műsorán lehet megtekinteni, mit alkottak. Az adások mellett rendszeresen felkerülnek a Youtube videómegosztó csatornára is, így online elérhetőek. Külön öröm, hogy nemcsak a városi gyerekeket találjuk az alkotók között, de sok környező faluból származó tehetséges fiatal is részt vesz a munkában.

A bemutatkozó adás éppen a D2 második születésnapján, 2015. december 2-án volt. A teremben, ahol figyelemmel kísértük az eseményeket, egy tűt sem lehetett volna leejteni. Megjelent az Ifjúsági Ház igazgatója is. A friss szemléletű, fiatalos, kreatív új irányvonal mindenkinek tetszett.

Azt is megtudhattuk, hogyan áll össze egy-egy műsor. A gyerekek és felnőttek egyaránt hozhatnak feldolgozandó témákat. A kialakult rova-

ellátni. Segítettek a mindszei gyerekekkel a helyi értékek fotózásában is, egy nagyon jó hangulatú délutánon, amely a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Irodájának Hungarikum klubok létrejöttét kezdeményező programjának része volt.

Az elkészült műsorok sikere mellett a legnagyobb öröm, hogy a csapat nemcsak a műsorkészítés miatt van együtt, hanem igazi baráti társasággá, jó közösséggé alakult, ahol ismerik egymás örömeit, gondjait, a munkaidőn kívül is keresik egymást, szerveznek közös programokat.

Gárdonyi Dániel szabadidejében szívesen zsonglörködik – kontaktbotos zsonglőr – tilinkózik, sokat olvas. Barátnője kiváló riporter (civilben gyógypedagógus), aki a műsorkészítésbe is besegít néha.

Végül elérkeztünk ahhoz a kérdéshez, hogy miért hasznos a Kulturális Közfoglalkoztatási Programban részt venni egy alkotó embernek? Mint nagyon sok pályán, az operatőrön is meghatározó jelentőségű a szakmai gyakorlat. Azt, hogy egy-egy helyzetben hogy találja föl magát a riporter, hogy milyen kameraállásokat használjon, és számtalan egyéb mesterségbeli fogás a gyakorlat során érik igazi tudássá. Ez a gyakorlati idő itt adott, nem beszélve arról, mennyi ismeretség, kapcsolat alakul ki az itt eltöltött idő alatt. Kóbi számára a közfoglalkoztatotti munka jó lehetőség a további fejlődésre, tapasztalatok szerzésére, és a tapasztalatok átadásának gyakorlására is. Távolati tervei között szerepel a saját vállalkozás indítása – de ahogy eddigi munkáját láttuk, szerintünk akár médiaiskolát is alapíthatna.

tok a Trükkuli, Főzőműsor, Ökodeskor, Spinkó, Film- és programajánló, Gémermagazin, Körkérdés, Aktuális hírek, beszámolók rendezvényekről. A Trükkuli extrém sport-trükköket mutat be, elmagyarázva, hogyan oldható meg egy-egy feladat, s milyen óvintézkedéseket kell tenni a bal esetek megelőzésére. Az Ökodeskor rovat célja, hogy a fiatalok szemléletmódjában az újrhasználtságot kézenfekvő, természetes dolognak állítsák be, s elérjék azt, hogy ne dobjanak ki meggondolatlanul még használható dolgokat, alkalmazzanak természetes alapanyagokat, egyszerű, olcsó termékeket. A Spinkó a csajos problémák felvetésére, megoldására kínál lehetőségeket: hiszen melyik lány nem szeret szépen öltözködni, bőrét ápolni – s mindezt lehetőleg könnyen hozzáférhető anyagokkal? A feladatok megoldásában egy-egy 3-4 perces blokk elkészítésében közösen vesznek részt a fiatalok és mentoraik. A téma megbeszélése, előkészítése után 2-3 tagú stábbal elindulnak a főlvétel elkészítésére. Mindig velük tartanak a felnőtt szakemberek is. A felvételeket együtt készítik, de az utómunkálatok, a vágás már inkább szakmai feladat – de persze ebbe is bele kell hogy tanuljanak majd a gyerekek.

Ismét előkerül a technika kérdése. Milyen géppark áll rendelkezésre a klubban? Kiderül, hogy általában saját felszereléssel dolgoznak, van úgy, hogy otthon. A D2-ben is van stúdió, számítógép, ott is dolgozhatnak persze, de azok a gépek is otthonról kerültek be. Ha valaki lecseréli a gépét, a régi jöhet a közösbe, ott hasznát lehet venni. Vannak olyan eszközök is, amelyeket pályázati pénzből vásároltak.

A beszélgetés során úgy tűnt, a fiatalokkal való együttműködés csupa

vidámság, aktivitás, kreativitás. Felmerült a kérdés, hogy mennyire tudnak fegyelmelzetten dolgozni, a feladatra koncentrálni a „mai fiatalok”? Az eredmény is mutatja, hogy ha kell, a munkára figyelnek, igyekeznek jól teljesíteni, élvezik a feladatokat. Gárdonyi Dániel a munkában egyenlő félként kezeli a gyerekeket, soha nem érezte velük szakmai fölényt, s ez a módszer beválik. A sok figyelmet, kreativitást, szakmai ismeretet kívánó munka mindannyiuk számára fontos, ezért a gyerekek is igyekeznek jól teljesíteni, s bár néha nehéz rendet tartani, sokszor ebben már maguk is besegítenek, egymást figyelmeztetik, ha valaki megfélemlene magáról – vagy a feladatról.

S hogy még mi fér bele egy kulturális közfoglalkoztatott munkaidejébe? Videóanyagokat készítenek saját programjaikról, kitelepülnek a város és a környék fontos, érdekes rendezvényeire, civil piacra, a Szegedi Ifjúsági Napokra, részt vesznek középiskolákban osztályfőnöki órákon, a felvételek nagyobb szakmai hozzáértést kívánó utómunkálatait végzik, amit a gyerekek még nem tudnak önállóan

GÁRDONYI DÁNIEL 28 éves operatőr, vágó. Szegeden született, itt tanult, szakács képzést szerzett, majd a Juhász Gyula Főiskola Média technikus asszisztens felsőfokú szakképzésében vett részt. Már tanulmányai alatt folyamatosan dolgozott a TiszaPart TV-nél, a Hökkentő TV-nél, s nevezte filmjeit különböző fesztiválokra, versenyekre, így a Csongrád Megyei Közművelődési Pedagógiai és Sportintézmény által évekig szervezett Van-Más-Kép Kísérleti Film- és Videoklip Fesztiválra is. Az első Kulturális Közfoglalkoztatási Programban is részt vett, később kis szünet után ismét visszatért, s jelenleg a szegedi IH Rendezvényközpont D2 ifjúsági műhelyében dolgozik kulturális közfoglalkoztatottként.

SZÉKELY ANNA a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Iroda módszertani referense. 2007-ben a Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központnál kezdett el közösségi művelődésben dolgozni. Általános iskolában és művészeti iskolában kézművészetet, néprajtot tanított, óraadó tanár volt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. A közművelődési menedzser képzés mellett néprajz szakos bölcsész végzettséggel rendelkezik. Elhivatottan tevékenykedik a helyi értéktárak segítségével, melyet szívének és szakmai küldetésnek is érez.